

i Instruktioner
SOCIALSTYRELSENS KUNSKAPSPROV I LOGOPEDI
TEORETISK DEL
7 maj, 2025

Provet består av sammanlagt 50+50+10frågor

Del I:

50 flervalsfrågor om förvärvade kommunikations- och sväljsvårigheter

Varje rätt besvarad fråga ger en poäng

Del II:

50 flervalsfrågor om utvecklingsrelaterade kommunikations- och sväljsvårigheter

Varje rätt besvarad fråga ger en poäng

Del III:

10 öppna frågor som ska besvaras med egna ord

Varje rätt besvarad fråga ger maximalt fyra poäng

Maxpoäng är 50+50+40+ poäng och för godkänt krävs 60% på varje del

För full poäng krävs korrekt användning av aktuella begrepp inom respektive område.

Inga hjälpmedel är tillåtna.

1 Del I

Hur stor andel av dem som insjuknar i stroke med högerhemisfärskador får en påverkan på pragmatiska aspekter av språket?

Välj ett alternativ:

0%

10%

58-78%

95%

Totalpoäng: 1

2 Del I

Personer med förvärvade kognitiva nedsättningar kan ha svårt med turtagning i samtal. Med turtagning menas:

Välj ett alternativ:

- att samtalsparterna turas om att lyssna respektive prata
- att samtalsparterna kan uttrycka sig i syntaktiskt korrekta meningar
- att samtalsparterna kan tyda varandras gester
- att samtalsparten räcker upp handen innan hen vill säga något

Totalpoäng: 1

3 Del I

Personer med Parkinsons sjukdom kan ha hypomimi, dvs:

Välj ett alternativ:

- Utslätad mimik
- Odistinkt artikulation
- Sväljsvårigheter
- Svag röststyrka

Totalpoäng: 1

4 Del I

Personer med afasi som har behov av AKK kan ofta beskrivas som partnerberoende kommunikatörer. Vad menas med det?

Välj ett alternativ:

- Kommunikationspartnern är den som måste ansvara för att införa och använda redskap, bilder och strategier i kommunikationen.
- Personen med afasi är helt beroende av att använda AKK men bör göra detta enbart tillsammans med Logopeden.
- Personen med afasi kan självständigt använda redskap, bilder och strategier i kommunikationen.
- Personen med afasi kan enbart använda högteknologisk AKK.

Totalpoäng: 1

5 Del I

AKK delas ofta in i högteknologisk AKK och lågteknologiskt AKK. Vilket av exemplen nedan är exempel på lågteknologiskt AKK?

Välj ett alternativ:

- Att använda rättstavningsstöd tillsammans med e-post-program
- Att använda talsyntes
- Att stödja kommunikationen med att rita och skriva med papper och penna
- Att använda automatisk taligenkänning

Totalpoäng: 1

6 Del I

Vad är det mest framträdande språkliga symtomet vid Primär progressiv afasi (PPA)?

Välj ett alternativ:

- Agrammatism men i övrigt ett flytande tal
- Paragrammatism och långa pauser
- Agrammatism och mödosamt tal, ofta med inslag av inkonsekventa talljudsförvrängningar
- Svårigheter med konfrontationsbenämning och svårigheter med förståelse av enstaka ord.

Totalpoäng: 1

7 Del I

Vilket av nedanstående påståenden är korrekt?

Välj ett alternativ:

- Personer med neurodegenerativa sjukdomar som Parkinsons sjukdom, ALS och Huntingtons sjukdom kan ha större svårigheter att hantera substantiv än verb.
- Personer med neurodegenerativa sjukdomar som Parkinsons sjukdom, ALS och Huntingtons sjukdom kan inte genomföra ett benämningstest för att undersöka eventuella skillnader mellan substantiv och verb.
- Personer med neurodegenerativa sjukdomar som Parkinsons sjukdom, ALS och Huntingtons sjukdom har lika svårt att hantera verb som att hantera substantiv.
- Personer med neurodegenerativa sjukdomar som Parkinsons sjukdom, ALS och Huntingtons sjukdom kan ha större svårigheter att hantera verb än substantiv.

Totalpoäng: 1

8 Del I

Språket är lateraliserat till vänster hemisfär för cirka 99% av högerhänta personer. Vad är motsvarande siffra för vänsterhänta personer?

Välj ett alternativ:

- Samma som för högerhänta personer, dvs. cirka 99%
- Cirka 75%
- Cirka 10%
- Cirka 30%

Totalpoäng: 1

9 Del I

Hur stor andel av de personer som drabbas av stroke får afasi?

Välj ett alternativ:

- 95%
- 30%
- 70%
- 5%

Totalpoäng: 1

10 Del I

Boston Diagnostic Aphasia Examination (BDAE) är ett test som används för språklig kartläggning vid afasi och för att få fram olika afasiformer. För indelning i de olika afasiformerna är fyra språkliga variabler centrala. Vilka?

Välj ett alternativ:

- (1) flytande/ickeflytande tal, (2) repetitionsförmåga, (3) benämningsförmåga, (4) läsförståelse
- (1) flytande/ickeflytande tal, (2) pragmatisk förmåga, (3) benämningsförmåga, (4) hörförståelse
- (1) flytande/ickeflytande tal, (2) repetitionsförmåga, (3) benämningsförmåga, (4) hörförståelse
- (1) flytande/ickeflytande tal, (2) repetitionsförmåga, (3) återberättande, (4) hörförståelse

Totalpoäng: 1

11 Del I

Du träffar en patient som har afasi och noterar att personen har följande symtombild: Flytande tal, god auditiv förståelse, nedsatt repetitionsförmåga och nedsatt benämningsförmåga. Vilken afasityp är detta? Ersätt med din uppgiftstext...

Välj ett alternativ:

- Konduktionsafasi
- Wernicke afasi
- Global afasi
- Broca afasi

Totalpoäng: 1

12 Del I

Du ska undersöka benämningsförmågan hos en person som har afasi. Du visar en bild på ett hus och personen svarar då "tält". Detta är exempel på en:

Välj ett alternativ:

- Agrammatism
- Fonemparafasi
- Semantisk parafasi
- Neologism

Totalpoäng: 1

13 Del I

Ungefär hur stor andel av de personer som får afasi får depression?

Välj ett alternativ:

- 2-5%
- 25-37%
- 62-70%
- 95-100%

Totalpoäng: 1

14 Del I

I Socialstyrelsens riktlinjer står att närstående till personer med afasi ska erbjudas kommunikationspartnerträning, dvs:

Välj ett alternativ:

- Patienten ska få träning i hur hen bäst ska kommunicera via internet med sjukvården
- Patienten ska få träning i hur hen bäst ska kommunicera med sin partner
- Personer i patientens omgivning ska få träning i hur de bäst ska stödja varandra i den svåra situation det innebär att ha en närstående med afasi
- Personer i patientens omgivning ska få träning i hur de bäst kan stödja patientens kommunikation

Totalpoäng: 1

15 Del I

Du ska påbörja träning enligt Semantic Feature Analysis (SFA). Detta är en intervention som inriktar sig på:

Välj ett alternativ:

- Agrammatism
- Högläsning
- Förmågan att skriva
- Anomi

Totalpoäng: 1

16 Del I

Vilken av följande behandlingsprogram inriktar sig på aktivitets- och delaktighets nivå enligt ramverket för Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF):

Välj ett alternativ:

- Oral Reading for Language in Aphasia (ORLA)
- Promoting Aphasics' Communication Effectiveness (PACE)
- Semantic Feature Analysis (SFA)
- Copy and Recall Treatment (CART)

Totalpoäng: 1

17 Del I

Du träffar en person med afasi som har svårt att läsa. Personen kan inte läsa nonord, det blir i stället ofta "riktiga" ord som har visuell likhet med målordet. Personen kan inte heller läsa nya ord som hen inte träffat på tidigare. Detta tyder på:

Välj ett alternativ:

- Ytlig agrafi
- Akalkuli
- Ytlig alexi
- Fonologisk alexi

Totalpoäng: 1

18 Del I

Det finns olika återhämtningsmönster vid afasi för personer som är flerspråkiga. Vad menas med en *successiv återhämtning*?

Välj ett alternativ:

- Först när ett språk återhämtats sker förbättring av ett annat språk.
- Ett språk återhämtas, medan förbättring uteblir för andra språk
- När ett språk förbättras sker försämring av annat språk
- Likartad språknedläggning och återhämtning för de aktuella språken

Totalpoäng: 1

19 Del I

Vilken är den vanligaste diagnosen som personer får som söker medicinsk vård för röstbesvär i Sverige?

Välj ett alternativ:

- Fonasteni
- Stämbandsknottror
- Stämbandstumör
- Granulom

Totalpoäng: 1

20 Del I

Åldersbetingad heshet kännetecknas ofta av svag, läckande och klangfattig röst, med ofullständig slutning på den membranösa delen av glottis. Vilken är ofta den primära åtgärden att rekommendera för dessa patienter?

Välj ett alternativ:

- Kirurgi
- Stämbandsinjektioner
- Att använda rösten på ett bekvämt sätt, genom att prata eller läsa högt
- Röstvila

Totalpoäng: 1

21 Del I

Vilken av nedanstående alternativ är perceptuella bedömningsskalor för röstkvalitet?

Välj ett alternativ:

- Shimmer
- Jitter
- SVEA
- Maximal fonationstid

Totalpoäng: 1

22 Del I

Vad bör röstbehandlingen fokusera på vid stämbandsknottor?

Välj ett alternativ:

- Inget av övriga alternativ
- Röstergonomisk rådgivning och minska kompensatorisk press
- Röstvila
- Kirurgiskt avlägsnande av stämbandsknottor

Totalpoäng: 1

23 Del I

Under röstbehandling brukar det ofta ingå avslappning och fokus på att hitta buk-flankandning i röstbildning. När det kommer till fonationsövningar, vad är vanligt att börja med?

Välj ett alternativ:

- Isolerade ljud och stavelser
- Långa fraser
- Knarrövningar
- Tillämpning av röstteknik i spontantal

Totalpoäng: 1

24 Del I

Du gör en sväljbedömning och noterar följande symtom: Uttalat känselbortfall, utslagen motorisk förmåga med bristande luftvägsskydd. Vilken är den mest sannolika bakomliggande orsaken till dessa symtom?

Välj ett alternativ:

- Skada i hjärnstammen
- Huvud- och halscancer
- Subkortikal stroke
- Parkinsons sjukdom

Totalpoäng: 1

25 Del I

En metod som används inom dysfagiintervention är expiratorisk muskelstärkande träning, vad är syftet med denna metod?

Välj ett alternativ:

- Förbättra tungstyrka och tungvolym
- Alla övriga alternativ
- Stärka läppmuskulaturen
- Stärka utandningstryck och stärka munbotten- och svalgmuskulatur

Totalpoäng: 1

26 Del I

Det finns olika posturala tekniker att tillämpa vid ät- och sväljsvårigheter. Vid en vänstersidig svaghet i svalget kan det vara lämpligt att tillämpa en postural teknik. Vilken?

Välj ett alternativ:

- Huvudvridning åt höger
- Luta huvudet bakåt
- Huvudvridning åt vänster
- Huvudböckning

Totalpoäng: 1

27 Del I

Vilka av nedanstående alternativ innebär bedömning av sväljningens säkerhet och effektivitet?

Välj ett alternativ:

- Grad av penetration/aspiration och initiering av sväljning
- Grad av penetration/aspiration och mängd rester efter sväljning
- Salivstagnation i hypofarynx och mängden rester efter sväljning
- Initiering av sväljning och salivstagnation i hypofarynx

Totalpoäng: 1

28 Del I

Vad utgör den vanligaste orsaken till dysfagi?

Välj ett alternativ:

- Huvud- och halscancer
- Trauma
- Neurologiska sjukdomar och skador
- Infektion

Totalpoäng: 1

29 Del I

I vilken av sväljningens faser sker bearbetning av tuggan till lämplig konsistens och bolusform?

Välj ett alternativ:

- Esofageal fas
- Faryngeal fas
- Oral fas
- Pre-oral fas

Totalpoäng: 1

30 Del I

Man kan använda sig av akustiska mätningar för att karakterisera röstkvalitet. Vilket mått är lämpligt för att avgöra en persons röstläge?

Välj ett alternativ:

- Perturbationsmått
- Maximal fonationstid
- F0 (grundton)
- SPL, ljudtryckstyrka

Totalpoäng: 1

31 Del I

Hur skulle du kortfattat beskriva/definiera dysartri?

Välj ett alternativ:

- Störd sensorisk kontroll av tal- och andningsmuskulaturen
- Störd neurologisk kontroll av talmuskulaturen, som påverkar utförandet av talrörelser
- Störd neurologisk utveckling som påverkar röstförmågan
- Störd viljemässig motorisk planering eller programmering av talrörelser

Totalpoäng: 1

32 Del I

I litteraturen beskrivs att olika typer av dysartri har olika utmärkande perceptuella kardinalsymtom, dvs specifika uppsättningar hörbara symtom. Vilken dysartrityp utmärks av hypernasalitet och läckande röst?

Välj ett alternativ:

- Hyperkinetisk dysartri
- Hypokinetisk dysartri
- Spastisk dysartri
- Slapp dysartri

Totalpoäng: 1

33 Del I

Vilka parametrar brukar ingå vid dysartritestning då man bedömer man oral motorik?

Välj ett alternativ:

- Truta med läpparna, räcka ut tungan, röra tungspetsen från sida till sida
- Högläsning av ord och meningar med ljud med olika artikulationsställen
- Grad av skrovel/skrap i rösten, röststyrka och stämbandsvibration
- Uthållen fonation, hoststöt

Totalpoäng: 1

34 Del I

På vilket sätt kan man bedöma talets förståelighet (intelligibility) vid en dysartritestning?

Välj ett alternativ:

- Bedömning av oralmotorik
- Självskattningsformulär som talaren fyller i
- Bedömning av röstkvaliten
- Skattning av hur väl en lyssnare förstår talaren i t.ex. högläsning av en text

Totalpoäng: 1

35 Del I

Vad är den vanligaste orsaken till talapraxi?

Välj ett alternativ:

- Stroke i cerebellum
- Stroke i dominant hemisfär
- Stroke i icke-dominant hemisfär
- Stroke i subkortikala områden

Totalpoäng: 1

36 Del I

Vilken typ av behandling skulle du i första hand rekommendera vid svår dysartri på grund av stroke?

Välj ett alternativ:

- EPG (electropalatography)
- Träning med oralmotoriska övningar av läppar och tunga
- AKK (alternativ och kompletterande kommunikation)
- Röstträning med Lee Silverman Voice Treatment (LSVT)

Totalpoäng: 1

37 Del I

Vilken typ av behandling skulle du kunna rekommendera vid måttlig dysartri på grund av Parkinsons sjukdom (hypokinetisk dysartri)?

Välj ett alternativ:

- Träning av talar- och lyssnarstrategier
- EPG (electropalatography)
- Träning med oralmotoriska övningar av läppar och tunga
- Röstträning med Lee Silverman Voice Treatment (LSVT)

Totalpoäng: 1

38 Del I

Vilket av nedanstående behandlingar kan vara adekvata vid talapraxi?

Välj ett alternativ:

- Gomlyft
- Träna styrka i oralmotoriken
- Lee Silverman Voice Treatment (LSVT)
- Träna på de artikulatoriska rörelserna

Totalpoäng: 1

39 Del I

Grundläggande principer för motorisk inlärning (principles of motor learning) tillämpas ofta vid behandling av dysartri. Vad gäller för motorisk inlärning tidigt i inlärningskedet (i kontrast till senare under behandlingsperioden)?

Välj ett alternativ:

- Man fokuserar på att ge tydliga instruktioner
- Feed-back bör vara sparsam och träningen varierad (randomiserad)
- Man har störst nytta av massiv träning av samma sak gång på gång och feed-back kan behövas
- Man fokuserar på oralmotoriska övningar

Totalpoäng: 1

40 Del I

På vilket sätt kan kommunikativ delaktighet utredas vid dysartritstning?

Välj ett alternativ:

- Bedömning av uthållen fonation
- Skattning av hur väl lyssnaren förstår talaren
- Intervju och självskattningsformulär
- Bedömning av oralmotorik

Totalpoäng: 1

41 Del I

Ska man träna styrka i oralmotorisk muskulatur?

Välj ett alternativ:

- Det är bara befogat vid slappa pareser med tydligt låg muskelstyrka
- Det är viktigt att träna styrka i oralmotoriken vid alla dysartritstyper
- Det är enbart effektivt vid talapraxi
- Det är effektivt vid hypokinetisk dysartri

Totalpoäng: 1

42 Del I

Vilket av nedanstående symtom är förenligt med, stämmer med, diagnosen dysartri? Ersätt med din uppgiftstext...

Välj ett alternativ:

- Stanningslika upprepning av initiala stavelser
- Försvårat uttal av ljudföljder så att ett enklare ljud ersätts av svårare, t ex att halv vokaler och nasaler blir klusiler och frikativor
- Odistinkta/otydliga konsonanter
- Svårigheter att formulera sig grammatiskt korrekt

Totalpoäng: 1

43 Del I

Olika typer av dysartri brukar ofta definieras utifrån hur de låter, deras specifika uppsättning hörbara symtom. Man talar också om att det finns vissa kardinalsymtom på olika dysartrityper. Vilka två av följande hörbara symtom är främst förknippade med spastisk dysartri?

Välj ett alternativ:

- Oprecisa konsonanter och spänd/pressad röstkvalitet
- Hypernasalitet och läckande röst
- Oprecisa konsonanter och varierande och ibland ökande talhastighet
- Spänd och pressad röstkvalitet och förvrängda vokaler

Totalpoäng: 1

44 Del I

Olika typer av dysartri brukar ofta definieras utifrån hur de låter, deras specifika uppsättning hörbara symtom. Man talar också om att det finns vissa kardinalsymtom på olika dysartrityper. Vilka två av följande hörbara symtom är främst förknippade med ataktisk dysartri?

Välj ett alternativ:

- Överdriven och utjämnad betoning, oregelbundna artikulatoriska sammanbrott
- Oprecisa konsonanter, monotoni i röstläge och röststyrka, spänd/pressad, skrapig röstkvalitet och långsamt tal
- Svag läckande röst, varierande och ibland ökande talhastighet, monotoni
- Hypernasalitet, läckande röst och korta fraser

Totalpoäng: 1

45 Del I

Vilken skadelokalisation kan leda till dysartri?

Välj ett alternativ:

- Skada i Wernickes område
- Skada i frontalloben
- Skada i hippocampus
- Skada i basala ganglierna

Totalpoäng: 1

46 Del I

Att upprepa stavelser (diadochokinesi, AMR/SMR, dvs. papapapapa, tatatatata, kakakakaka, patakapataka) används ofta för att undersöka talmotoriken. Vilket påstående är korrekta när det gäller stavelseupprepningar?

Välj ett alternativ:

- Stavelseupprepningar är jämna vid ataktisk dysartri
- Stavelseupprepningar är ofta snabbare vid hypokinetisk dysartri
- Stavelseupprepningar vid alla dysartrityper är snabbare än hos typiska talare
- Stavelseupprepningar vid alla dysartrityper är ojämnare än hos typiska

Totalpoäng: 1

47 Del I

Vid Parkinsons sjukdom får patienten ofta olika typer av medicinsk och logopedisk behandling. Vilket av följande påståenden är korrekt när det gäller påverkan på talet?

Välj ett alternativ:

- Medicinska eller kirurgiska behandlingar har ingen effekt på talet
- Kirurgisk behandling med deep brain stimulation (DBS) ger ofta försämrat tal
- Vid Parkinsons sjukdom förväntas talet förbättras spontant utan behandling när sjukdomen fortskrider
- Röstträning med Lee Silverman Voice Treatment (LSVT) har ingen påverkan på talet

Totalpoäng: 1

48 Del I

Om tungan devierar åt något håll vid protrusion (när tungan sträcks ut rakt fram), kan det tyda på en skada på den hypoglossusnerven (nervus hypoglossus). Om tungan devierar åt vänster vid protrusion, vad tyder det på?

Välj ett alternativ:

- Facialisparet på höger sida
- Facialisparet på vänster sida
- Vänster del av tungan är förlamad
- Höger del av tungan är förlamad

Totalpoäng: 1

49 Del I

Vilka effekter på talet kan nedsatt tempo ha?

Välj ett alternativ:

- Ökad förståelighet
- Otydligare artikulation
- Röststyrkan ökar
- Mer varierad prosodi

Totalpoäng: 1

50 Del I

Som komplement till dysartritesting och i forskningssammanhang görs ibland instrumentella analyser (akustiska och/eller fysiologiska) för att objektifiera de perceptuellt identifierbara symtomen. Vad är exempel och instrumentella analyser som kan vara aktuella?

Välj ett alternativ:

- Spektrogram, ultraljud av tungan och respitrace (andningsmätning)
- Kardiopulmonell testning för att utvärdera hjärt- och lungfunktion
- Magnetrontgen (MRI) av hjärnan
- Elektroencefalogram (EEG) som mäter hjärnans elektriska aktivitet

Totalpoäng: 1

51 Del II

Vilket av följande påståenden är korrekt när det gäller intervention för barn med dysartri?

Välj ett eller flera alternativ:

- Svårigheterna med talproduktionen är ofta komplexa och kräver intervention som inriktas mot flera delar av barnets kommunikationsförmåga.
- Eftersom artikulationen påverkas mest vid dysartri bör artikulationsträning utifrån Palin-PCI rekommenderas i första hand.
- Inget av alternativen är korrekt.
- På grund av att hyponasalitet är vanligt förekommande vid dysartri hos barn, initieras ofta behandling med gomplatta.

Totalpoäng: 1

52 Del II

Vilket av följande påståenden är korrekt när det gäller talavvikelser hos barn med dysartri?

Välj ett eller flera alternativ:

- Talavvikelser gällande klang och resonans förekommer sällan vid dysartri.
- Talavvikelser vid dysartri påverkar sällan talets förståelighet.
- Talavvikelser vid dysartri är vanligtvis begränsade till svårigheter med artikulationen
- Inget av alternativen är korrekt.

Totalpoäng: 1

53 Del II

Vilket av följande påståenden är korrekt när det gäller talavvikelser hos barn med dysartri?

Välj ett eller flera alternativ:

- Barn med dysartri har sällan andra samexisterande svårigheter med orofaciala funktioner.
- Det är ovanligt att barn med dysartri har problem med salivkontroll.
- Inget av alternativen är korrekt.
- Många barn med dysartri har även andra samexisterande svårigheter med orofaciala funktioner.

Totalpoäng: 1

54 Del II

Vad innebär selektivt ätande? Vilket av påståendena passar bäst?

Välj ett eller flera alternativ:

- Inget av alternativen
- Barnet äter begränsat vad gäller typ av livsmedel eller maträtter, vilket leder till otillräckligt näringsintag
- Barnet har dysfagi vid vissa situationer, exv i förskolan
- Barnet har oralsensomotoriska svårigheter endast gällande särskilda anatomiska strukturer

Totalpoäng: 1

55 Del II

För att en ätsvårighet ska klassificeras som pediatric feeding disorder (PFD) behöver svårigheterna ha förekommit...

Välj ett eller flera alternativ:

- I minst 2 veckor
- I minst 2 månader
- I minst 6 månader
- I minst ett år

Totalpoäng: 1

56 Del II

Ett vanligt symtom på utvecklingsrelaterade ät- och sväljsvårigheter är:

Välj ett eller flera alternativ:

- Inget av alternativen
- Okoordinerat sug-, svälj- och andningsmönster
- Ökad aptit
- Avsaknad av sökreflex

Totalpoäng: 1

57 Del II

Vilket av följande symtom förknippas ofta med taldyspraxi?

Välj ett eller flera alternativ:

- Oförmåga till artikulation med tungan
- Dentalisering och klusilering
- Glottal artikulation
- Letar efter korrekt artikulation, svårt med transitionen mellan olika talljud, långsamt tal

Totalpoäng: 1

58 Del II

Ett barn har vid tal- och språkbedömningen vokalfel, svårigheter med distinktionen tonandetonlös och avvikande prosodi. Vad kan detta vara symtom på?

Välj ett eller flera alternativ:

- Velofarynxdysfunktion
- Taldyspraxi
- Intellektuell funktionsnedsättning
- Pragmatiska svårigheter

Totalpoäng: 1

59 Del II

Vad bör behandling för taldyspraxi hos barn vara inriktad mot?

Välj ett eller flera alternativ:

- Sväljträning
- Planering, sekvensering och koordination av talrörelser
- Artikulationsträning av ett talljud i taget
- Oralmotoriska träning

Totalpoäng: 1

60 Del II

Vid behandling av taldyspraxi kan visuella ledtrådar 'cues' användas. Exempel på detta är

Välj ett eller flera alternativ:

- Berätta för barnet hur det ska göra för att artikulera korrekt, t ex runda läpparna
- Röra vid eller trycka på platsen för korrekt artikulation
- Träna på auditiv diskrimination genom att använda bilder
- Handgester eller feedback från ultraljud och elektropalatografi

Totalpoäng: 1

61 Del II

Vilket av följande är en vanlig talavvikelse hos barn med läpp-käk-gomspalt?

Välj ett eller flera alternativ:

- Inget av förslagen
- Klusilering
- Tryckreducerad artikulation
- Dental produktion av velarer

Totalpoäng: 1

62 Del II

Vilken av följande åtgärder är lämplig vid velar produktion av dentaler hos ett barn född med läpp-käk-gomspalt?

Välj ett eller flera alternativ:

- Tandreglering
- Talförbättrande kirurgi
- Inget av förslagen
- Logopedisk träning

Totalpoäng: 1

63 Del II

Vilka är de vanligaste talsymtomen som kan förekomma vid en submukös gomspalt?

Välj ett eller flera alternativ:

- Hypernasal klang, nasala genomslag, tryckreducerad artikulation
- Velar produktion av dentaler
- Klusilering
- Hyponasal klang

Totalpoäng: 1

64 Del II

Vilka perceptuella fynd kännetecknar ofta hesheten hos barn?

Välj ett eller flera alternativ:

- Hyperfunktion
- Samtliga svarsalternativ
- Skrovlighet
- Läckage

Totalpoäng: 1

65 Del II

Vad är sant gällande behandling vid barnheshet?

Välj ett eller flera alternativ:

- Alla övriga alternativ
- Behandlingen inkluderar röstråd till barn och omgivning
- Behandlingen kan innehålla kontrastövningar
- Behandling kan ges i grupp eller individuellt

Totalpoäng: 1

66 Del II

Intervention vid kommunikativa och språkliga svårigheter kan vara upplagd naturalistisk. Vad menas med det?

Välj ett eller flera alternativ:

- Att interventionen utgår från vardagliga aktiviteter och "den vanliga miljön runt familjen"
- Att logopeden håller i träning utomhus med barnet, i naturen.
- Att interventionen sker med utgångspunkt i ett barns typiska/naturliga utveckling.
- Inget av övriga alternativ.

Totalpoäng: 1

67 Del II

Vilket av följande alternativ är varningstecken på en avvikande språklig utveckling i 2-3 års ålder?

Välj ett eller flera alternativ:

- Svårförståelig även för närstående
- Svårigheter att berätta eller återberätta sammanhängande
- Minimal interaktion, uppvisar ingen avsikt att kommunicera, inga ord.
- Svårigheter att förstå metaforer

Totalpoäng: 1

68 Del II

Vad utmärker en dynamisk bedömning?

Välj ett eller flera alternativ:

- Inget av övriga alternativ
- Standardiserat förfarande
- Bedömaren deltar aktivt och responsivt
- Bedömaren observerar och intar en passiv roll

Totalpoäng: 1

69 Del II

Här är exempel på viktig anamnestisk information som är relevant vid bedömning av funktionsnedsättningar relaterade till utveckling.

Välj ett eller flera alternativ:

- Tidigare utveckling av tal, språk och kommunikation samt motorik, ätande och allmän utveckling.
- Tidigare kontakt med logoped
- Anledning till besöket, vem som tagit initiativet
- Alla alternativ.

Totalpoäng: 1

70 Del II

För att underlätta jämförelse mellan individers resultat vid tal- och språkbedömning kan resultaten översättas till olika skalor, till exempel:

Välj ett eller flera alternativ:

- Staninevärden
- Alla alternativ.
- Percentiler
- Standardpoäng

Totalpoäng: 1

71 Del II

Du arbetar som logoped på en barnlogopediskmottagning och testar ett barn med ett språkligt test, barnet får en poäng på testet som motsvarar percentil 10 innebär:

Välj ett eller flera alternativ:

- Att 10 procent av normalpopulationen fick ett lägre poäng än individen.
- Att det ligger inom de högsta 10 % av resultaten i jämförelse med jämnåriga.
- Att 90 % av jämnåriga presterade sämre eller likvärdigt och 10 % presterade bättre.
- Att resultatet är genomsnittligt jämfört med jämnåriga.

Totalpoäng: 1

72 Del II

Klusterreduktion, bortfall av betonad stavelse och assimilation är exempel på:

Välj ett eller flera alternativ:

- Syntagmatiska talavvikelsemönster.
- Paradigmatiska talavvikelsemönster.
- Inget av alternativen.
- Talmotoriska svårigheter

Totalpoäng: 1

73 Del II

Enligt aktuell forskning är orsaken till utvecklingsrelaterad språkstörning hos barn:

Välj ett eller flera alternativ:

- Dålig språkinlärning på grund av bristande motivation hos barnet
- Skador på specifika områden i hjärnan orsakade av yttre faktorer.
- Endast brister i språklig stimulans från omgivningen.
- En kombination av genetiska och miljömässiga faktorer som påverkar hjärnans språkliga utveckling.

Totalpoäng: 1

74 Del II

Hur ska du som logoped tänka kring vilka begrepp och ord du inkluderar när du utformar alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) med syfte att främja ett ökat deltagande och socialt samspel i olika aktiviteter för barn med kommunikationssvårigheter?

Välj ett eller flera alternativ:

- Du bör inkludera så många olika bilder som möjligt i det bildstöd du tillhandahåller.
- Inget av alternativen.
- Det är viktigt att bilderna/ symbolerna är på en högre nivå än vad barnet bedömts behärska i nuläget, för att få möjlighet att utveckla och bygga på sin förmåga
- Du bör inkludera bilder som ger möjlighet för barnet att inleda och avsluta samspel samt att t ex ge barnet möjlighet att ställa frågor.

Totalpoäng: 1

75 Del II

Vad bör man tänka på när interventionsmål formuleras?

Välj ett eller flera alternativ:

- Att de är allmänt och brett formulerade.
- Att de enbart utgår från barnets diagnos.
- Inget av ovanstående
- Logopeden sätter målen utifrån sin teoretiska kunskap.

Totalpoäng: 1

76 Del II

Vad bör man ha med i sin bedömning vid flerspråkiga bedömningar?

Välj ett eller flera alternativ:

- En noggrann anamnes tex. Fråga om tidig språkutveckling ålder vid orddebut på båda språken.
- Inhämta information från lärare, modersmållärare och andra nyckelpersoner
- Alla alternativ
- Genomför om möjligt upprepade bedömningar över tid

Totalpoäng: 1

77 Del II

Barn med misstanke om grammatiska svårigheter kan ha som huvudsaklig svårighet:

Välj ett eller flera alternativ:

- Svårigheter med ordföljd i satser.
- Har fonologiska förenklingsprocesser i sitt tal.
- Svårigheter med att förstå kroppsspråk och sociala signaler.
- Svårt att memorera och återge information från lästa texter.

Totalpoäng: 1

78 Del II

Vad kallas den undervisningsmetod för avkodning som har stark evidens:

Välj ett eller flera alternativ:

- Phonics
- Simple view of reading (SWR)
- Inget av alternativen
- Prompt

Totalpoäng: 1

79 Del II

Snabb benämning eller 'rapid naming' (RAN) kan användas för bedömning av:

Välj ett eller flera alternativ:

- Lexikal förmåga
- Talmotorisk förmåga
- Grammatisk förståelse
- Pragmatisk förmåga

Totalpoäng: 1

80 Del II

Personer med specifika förståelsesvårigheter har:

Välj ett eller flera alternativ:

- Svag avkodning men åldersadekvat språkförståelse
- En svag språkförståelse och åldersadekvat avkodning
- En svag avkodning och svag språkförståelse
- Alla alternativ

Totalpoäng: 1

81 Del II

Vad karakteriserar gruppen med specifika avkodningssvårigheter?

Välj ett eller flera alternativ:

- Har svårt med läshastighet och läsriktighet men har en god förståelse för texten om den är uppläst.
- Kan avkoda texten korrekt men har svårigheter att förstå textens innehåll
- Har svårigheter med hör- och läsförståelse men även läsriktighet och läshastighet.
- Inget av alternativen

Totalpoäng: 1

82 Del II

Hur stor andel av befolkningen förväntas ha dyslexi? (prevalens)

Välj ett eller flera alternativ:

- 3-5 %
- 20-25%
- 3- 17 %
- 1 -2 %

Totalpoäng: 1

83 Del II

Varför är assisterande teknik (AT) viktigt att introducera till barn/-ungdomar med avkodnings och stavningssvårigheter?

Välj ett eller flera alternativ:

- För att öka användningen av digitala verktyg i skolundervisningen
- För att ge kompensation som möjliggör likvärdig tillgång till kunskap och lärande
- För att minska behovet av särskilt stöd från skolan
- För att ersätta behovet av träning i läsning och stavning

Totalpoäng: 1

84 Del II

För att kunna stava korrekt krävs följande förmågor:

Välj ett eller flera alternativ:

- God handstil och finmotorik
- Kunskap om ljudens koppling till bokstäver och stavningsmönster
- Att man läser mycket skönlitteratur
- Förmåga att memorera hela ord visuellt

Totalpoäng: 1

85 Del II

Vissa personer med dyslexi utvecklar sin förmåga att läsa ord med tiden, men har fortsatt svårt med stavning som vuxna. Vad är orsaken till detta?

Välj ett eller flera alternativ:

- Vuxna med dyslexi använder inte längre kompensatoriska hjälpmedel
- Det är vanligare att vuxna inte tränar tillräckligt på stavning
- Läsning tränar automatiskt även stavning över tid
- Stavning ställer högre krav på språkligt minne och ortografisk kunskap än läsning

Totalpoäng: 1

86 Del II

Vad kallas det när en person undviker stamning genom att byta ut ord eller använda omskrivningar?

Välj ett eller flera alternativ:

- Fonationsparalys
- Introvert taldyspraxi
- Blandad stamning/beteende
- Sekundär stamning/beteende

Totalpoäng: 1

87 Del II

Vilken typ av bedömning är vanligt för att avgöra grad av stamning och därmed vägleda terapival för patient och logoped?

Välj ett eller flera alternativ:

- Analys av videoinspelat tal från mottagningens studio.
- Olika självskattningsformulär som Stuttering Severity Instrument (SSI)
- Olika självskattningsformulär som OASES (Overall Assessment of the Speaker's Experience of Stuttering)
- Samtal i grupp

Totalpoäng: 1

88 Del II

Vilket av nedanstående kan vara en primär målsättning vid stamningsintervention hos förskolebarn som stammat i mindre än ett år?

Välj ett eller flera alternativ:

- Att öka talhastigheten
- Att minska antalet ord i det dagliga talet
- Att eliminera stamningen helt
- Att pseudostamma

Totalpoäng: 1

89 Del II

Vilken av följande terapimetoder fokuserar på att öka medvetenheten om och kontrollen över talet för att få en generell minskning av stanningsfrekvens?

Välj ett eller flera alternativ:

- Att ändra taltempot
- Intensiv oralmotorisk terapi
- Flytskapande behandling
- Psykoterapi

Totalpoäng: 1

90 Del II

Vad är ett typiskt mål med logopedisk behandling av stamning hos skolbarn?

Välj ett eller flera alternativ:

- Att snabbt öka talhastigheten
- Att öka förståeligheten
- Att eliminera stamningen helt och hållet
- Att förbättra kommunikationsförmågan och självkänslan

Totalpoäng: 1

91 Del II

Vilket av följande påståenden är korrekt när det gäller den typiska utvecklingen av ät- och sväljförmåga?

Välj ett eller flera alternativ:

- Sväljningen är fullt utvecklad vid ca 18 månaders ålder.
- Inget av alternativen stämmer
- Sväljningen är fullt utvecklad vid ca 3 års ålder.
- Sväljningen är fullt utvecklad vid ca 10 månaders ålder.

Totalpoäng: 1

92 Del II

Vilket av följande påståenden är korrekt när det gäller neofobi?

Välj ett eller flera alternativ:

- Neofobi är lika vanligt bland pojkar som bland flickor
- Neofobi är som vanligast hos barn i ca 10 månaders ålder
- Neofobi innebär att barn i en viss ålder är särskilt nyfikna på nya smaker och konsistenser
- Inget av alternativen stämmer

Totalpoäng: 1

93 Del II

I barnets typiska ätutveckling mellan 1-3 års ålder, är följande påstående korrekt

Välj ett eller flera alternativ:

- I åldersperioden 1-3 år utvecklas svalget mycket och vid 3 års ålder har svalget samma proportioner som hos en vuxen.
- Rotatoriska käkrörelser utvecklas i 1 års åldern.
- I den här åldersperioden (1-3 år) utvecklas barnets förmåga att tugga från vertikala till horisontella käkrörelser.
- Inget av alternativen stämmer.

Totalpoäng: 1

94 Del II

Viktiga varningstecken (sk red flags) att uppmärksamma i språkutvecklingen hos barn i 4 års åldern är:

Välj ett eller flera alternativ:

- Barnet har svårigheter att förstå ironi och förklara metaforer
- Barnet har svårigheter att förstå instruktioner och frågor
- Barnet använder bisatser
- Samtliga alternativ är korrekta

Totalpoäng: 1

95 Del II

Vilket av följande påståenden är korrekt när det gäller barns talutveckling?

Välj ett eller flera alternativ:

- Inget av alternativen stämmer
- De flesta barn har tillägnat sig de flesta konsonant- och vokalfonem vid 3 års ålder, oavsett vilket/vilka språk de har.
- De flesta barn har tillägnat sig de flesta konsonant- och vokalfonem vid 2 års ålder, oavsett vilket/vilka språk de har.
- Få barn har tillägnat sig alla konsonant- och vokalfonem vid 12 års ålder.

Totalpoäng: 1

96 Del II

Vissa aspekter av vår språkförmåga utvecklas hela livet. Vilket av följande påståenden är korrekt när det gäller språkutveckling i skolåldern?

Välj ett eller flera alternativ:

- Att förstå ironi och förklara metaforer börjar utvecklas i 16 års åldern.
- Ordförrådet är färdigutvecklat i tidig skolålder.
- Inget av alternativen stämmer.
- Den narrativa utvecklingen för att kunna berätta en händelse sammanhängande och med en struktur sker framförallt i 12-års åldern.

Totalpoäng: 1

97 Del II

Vilket av följande påståenden är korrekt gällande flerspråkig utveckling hos barn?

Välj ett eller flera alternativ:

- Flerspråkiga barn blandar vanligtvis sina språk på grund av bristande färdigheter i sina språk.
- Familjer med flera språk i hemmet, bör rekommenderas att begränsa antalet språk som man exponerar barnet för. Detta för att barnet ska få en så god basal språkutveckling som möjligt.
- Inget av alternativen är korrekt
- Flerspråkiga barn har ofta svårt att särskilja mellan de språk som barnet har i sin omgivning.

Totalpoäng: 1

98 Del II

Flera olika faktorer samverkar och är betydelsefulla för en optimal språkinlärning av flera språk. Vilken av följande faktorer anses särskilt viktig i det sammanhanget?

Välj ett eller flera alternativ:

- Barnets intresse av att lära sig språk.
- Att barnets språkmiljö inte innefattar fler än två språk.
- Att barnet har en typisk kognitiv utveckling och inte har någon funktionsnedsättning.
- Barnets ålder när språktillägnande sker.

Totalpoäng: 1

99 Del II

Vilket påstående om språkutvecklingen är gemensamt för barn i olika delar av världen?

Välj ett eller flera alternativ:

- Den pragmatiska debuten sker vid 4 års ålder
- Inget av alternativen stämmer
- Den lexikala debuten sker i 3 års ålder oberoende av vilket/vilka språk som talas
- Den vanligast förekommande stavelsestrukturen i stavelsejollerstadiet är CCV oberoende av vilket språk som talas

Totalpoäng: 1

100 Del II

Vuxna använder ofta sk barnanpassat tal tillsammans med bebisar för att underlätta språkinläring. Vilket av nedanstående är typiskt för barnanpassat tal?

Välj ett eller flera alternativ:

- Ökat tempo och morfologiska utbyten
- Inget av alternativen stämmer
- Upprepning av stavelser för att barnet ska få så mycket stimulans som möjligt
- Den vuxne använder många deiktiska uttryck

Totalpoäng: 1

101 Del III

Du träffar en person som har haft en stroke och har fått afasi. När du kartlägger personens språkförmåga noterar du att personen har svårt att repetera nonord och har svårt att läsa och på diktamen skriva nonord. Däremot kan personen repetera riktiga ord, läsa riktiga ord och klarar de riktiga orden på ett diktamenstest.

Förklara patientens symtom: både det som är svårt och det som fungerar bra.

För full poäng ska svaret referera till aktuell teori inom området och termer inom området ska användas på ett adekvat sätt.

(4 p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | | Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

102 Del III

Du får som neurologoped en remiss på en patient som skadats i en bilolycka. Patienten är nu vaken och förefaller alert och orienterad och går på dagrehabilitering, men rehabiliteringspersonalen och närstående rapporterar att det hela tiden uppstår missförstånd i kommunikationen. Vad bör ingå i din utredning för att du ska kunna diagnostisera patienten? Se till att du i din planerade utredning omfattar såväl funktionsaspekter, aktivitets- och delaktighetsaspekter samt omgivningsfaktorer enligt ICF-modellen. (4 p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

103 Del III

Vid Parkinsons sjukdom (PS) förekommer ofta dysfagi som ett av symtomen, särskilt i den senare delen av sjukdomen.

- a) Beskriv vad som utmärker sväljsvårigheterna för en patient med PS
- b) Ge ett exempel på dysfagiintervention som kan vara lämplig för denna patientgrupp

(4 p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

    | | | |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

104 Del III

Du får följande remiss från en ÖNH-läkare: "Tacksam bedömning och åtgärd för denna 28-åriga patient med röstbesvär. Besväras av rösttrötthet, heshet och känsla av ansträngdhet. Rösterna kan ibland försvinna efter att ha pratat längre stunder. Detta har börjat påverka i arbetet, patienten har ett röstkrävande arbete med tal mer än halva arbetsdagen. Stämbandsstatus visar normalrörliga stämband med normalt utseende"

- a) Vilken diagnos rör det sig sannolikt om?
- b) Ange 2 avvikelser avseende röstkvaliteten som är vanliga vid denna diagnos
- c) Beskriv vad fokus med den logopediska behandlingen bör vara

(4 p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | | Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

105 Del III

På din logopedmottagning får du en ny patient, John. Han är 71 år gammal och är pensionär. Han har haft sin Parkinsondiagnos sedan tio år. Han har allt svårare att komma igång med talet och göra sig hörd, förståeligheten är starkt nedsatt. John har också tendenser till talruscher och talar generellt lite för snabbt. Ge förslag på behandlingsinsatser som kan bli aktuella.

1. Ge förslag på direkta behandlingsinsatser som kan förbättra förståeligheten och öka röststyrkan.
2. Ge förslag på AKK som ni kan prova.
3. Ge något förslag på hur du skulle kunna utvärdera behandlingen. (4 p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

106 Del III

Nämna tre skäl till att assisterad teknik är viktigt att införa tidigt vid läs- och skrivsvårigheter. Motivera även varför det även kan vara av betydelse för fortsatt läsutveckling.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

    | | | |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

107 Del III

Teo är 3,5 år gammal, han kommer till logopedimottagningen och träffar dig som logoped. Teo har planat av i sin tillväxtkurva och äter dåligt. Du behöver göra en utredning för att bedöma hans ätsvårigheter. Beskriv minst 3 delar som bör ingå i utredningen.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | | Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

108 Del III

Nina är 4 år gammal och kommer till logopedimottagningen. Du träffar henne för en bedömning och hennes ordförråd bedöms ligga på en låg nivå för ålder, ca percentil 2. Hennes språkförståelse bedöms också ligga på ca 2 års ålder. Hon talar i 1-2 ordssatser. Hon tycks vara nyfiken och kommunikativt fungerar hon väl. Vad planerar du för åtgärder baserat på denna information? Nämn 4 olika insatser och/eller stöd till föräldrarna och motivera dina val.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | Ω | | Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

109 Del III

Stamningsbehandling vid allvarlig stamning hos ungdomar och vuxna innefattar ofta 4 faser (t.ex enligt Integrerad terapi & Stamningsmodifiering). Namnge dessa och beskriv syftet med var och en av de fyra faserna.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | | Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

110 Del III

1. Du får besök av ett oroligt föräldrapar som har en 3:6 år gammal pojke som stammar. Dom har frågor rörande prognos för sonens stamning.

a. Vad behöver du fråga om/ ta reda på för att kunna uttala dig om prognosen och vad säger dig informationen? (2p)

b. Vilka är de 2 viktigaste råden du vill ge till familjen angående pojkens stamning för att hindra en negativ utveckling? Motivera varför. (2p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | | |

| | | | | | | | |

Ord: 0

Totalpoäng: 4